

Bilag til takstprincipper 2024

Vejledning til regneark til takstberegning

5. juli 2023

Indhold

Indledning	3
Fanebladet "Beregningskema tilbud med afd."	3
Tabellen "Beregningsforudsætninger på afdelingsniveau"	4
Tabellen "Fællesudgifter – udgifter til fordeling på tværs af tilbuddets afdelinger".....	5
Fanebladet "Afskrivninger"	10
Fanebladet "Efterregulering"	11
Bilag 1: Målgrupper/områder.....	14
Bilag 2: Lovgrundlag	15

Indledning

Indberetningen af takster og andre ydelsesoplysninger til Styringsdelen af Rameaftale 2023-24 foregår direkte via det elektroniske indberetningssystem. Regnearkene skal derfor udelukkendeses som hjælpeskemaer til beregning af de takster, der skal indberettes.

Formularen til indtastning i indberetningssystemet vil være klar til brug omkring 1. september 2023. Taksterne skal være indberettet senest 15. november 2023.

Indberetningssystemet aktiveres på følgende adresse:

<https://kir.scandihealth.net/>

Opbygningen af indtastningsformularen i indberetningssystemet og fanen "Indberetning tilbud med afd.", som gennemgås nedenfor, vil være næsten identiske, så det er relativt enkelt at overføre oplysningerne til indberetningssystemets ydelsesformular.

Denne vejledning er en vejledning til udfyldelse af hjælpeskemaerne.

Vejledningen fortæller, hvordan regnearket er opbygget og hvilke forhold, der skal tages hensyn til. Regnearket er opdelt i 3 faner:

- "Beregningsskema tilbud med afd."
- "Afskrivninger"
- "Efterregulering"

For alle faner gælder, at der kun indtastes beløb/oplysninger i de felter, der er farvet grå.

Spørgsmål til vejledningen samt til hjælpeskemaerne kan rettes til:
Torben Krone, tkro@odense.dk, 5116 6550

Fanebladet "Beregningsskema tilbud med afd."

Fanebladet "Beregningsskema tilbud med afd." indeholder først en tabel med forudsætninger. Her indtastes udbyderens procent for udgifter til overhead, tilsyn, takst måneder¹ og rentesats til forrentning. Det bemærkes, at det generelle overhead maximum kan være på 4,4 %.

Antallet af dage sættes til 366 i 2024.²

På specialundervisningstilbud, hvor eleverne som hovedregel indskrives for et år ad gangen, og hvor eleverne bor på skolen, beregnes taksten for henholdsvis undervisningstilbuddet og døgntilbuddet på grundlag af 11 måneder. Skoleåret starter den 1. august og slutter den 30. juni. Juli er betalingsfri.

På tilbud for børn og unge med sociale problemer, SEL § 66, hvor der er en intern skole, men hvor de unge får ophold på et hvilket som helst tidspunkt af året, følges de almindelige takstberegningsregler for såvel undervisningstilbuddet som døgntilbuddet, hvor taksten beregnes pr. døgn/dag på grundlag af 365/366 dage i året.³

---

¹ Taksterne beregnes, som udgangspunkt for 12 måneder eller 366 dage, men på specialundervisnings- tilbud, hvor eleverne som hovedregel indskrives for et år ad gangen, og hvor eleverne bor på skolen, beregnes taksten for henholdsvis undervisningstilbuddet og døgntilbuddet på grundlag af 11 måneder (335 dage). Skoleåret starter den 1. august og slutter den 30. juni. Juli er betalingsfri.

² På specialundervisningstilbud, hvor eleverne som hovedregel indskrives for et år ad gangen, og hvor eleverne bor på skolen, beregnes taksten for henholdsvis undervisningstilbuddet og døgntilbuddet på grundlag af 11 måneder (335 dage). Skoleåret starter den 1. august og slutter den 30. juni. juli er betalingsfri.

³ normale år beregnes taksten ud fra 365 dage og i skudår ud fra 366 dage.

Tabellen "Beregningsforudsætninger på afdelingsniveau"

Normerede pladser, belægningsprocent, tilbudstype og sammenhængen mellem ydelser i 2023 og 2024 mv.

I tabellen "Beregningsforudsætninger på afdelingsniveau" skal en række generelle oplysninger udfyldes. Det drejer sig om:

- **Kolonne B række 20: Nr. på tilbuddet.** (Nummeret skal ikke indtastes i indberetningssystemet, men kan anvendes som støtte til dannelse af ydelsesnummeret)
- **Kolonne B række 21:** Navn på tilbuddet.
- **Kolonne A række 24: Nr. på ydelsen** – tilbudsnummer + løbenummer
- **Kolonne B:** Navn på ydelsen
- **Kolonne C: Antallet af normerede pladser/antal ydelser.** (Man skal angive antallet af ydelser, hvad enten der er tale om normerede (fysiske) pladser, eller ydelser i form af tillægstakster, særforanstaltninger el.lign., som ikke i sig selv er fysiske pladser, men er ydelser, som er en del af de pladser, som er angivet på en af de andre linjer.)
- **Kolonne D: Belægningsprocent i 2024.** Belægningsprocenten fastsættes på baggrund af den forventede aktivitet i tilbuddet. Der kan ved fastlæggelse af belægningsprocenten tages et gennemsnit af de sidste to års belægningsprocenter suppleret med en konkret vurdering. Afviges der væsentlig fra dette, begrundes afvigelsen. Belægningsprocenterne bør maksimalt være 100 %, idet permanent overbelægning bør medføre korrektion af det normerede antal pladser.
- **Kolonne E: Lovgrundlag** (se bilag 2). (I indberetningssystemet vælges lovgrundlaget fra en liste på skærmen. Angivelsen i regnearket har derfor kun vejledende betydning for indtastningen)
- **Kolonne F: Målgruppe** (se bilag 1). (I indberetningssystemet vælges målgruppen fra en liste på skærmen. Angivelsen i regnearket har derfor kun vejledende betydning for indtastningen)
- **Kolonne G: Ydelsestype.** (I indberetningssystemet vælges ydelsestypen fra en liste på skærmen. Angivelsen i regnearket har derfor kun vejledende betydning for indtastningen. De mulige ydelsestyper er angivet i overskriften til kolonnen.)
- **Kolonne H: Tillægstakst ja/nej.** (Hvis der er tale om ydelser/takster, som ikke er fysiske pladser, men tillægstakster, særforanstaltninger el.lign., som kun er en del af en samlet takst, jf. punktet ovenfor om antal pladser, så skal der skrives "Ja" og ellers "Nej". I indberetningssystemet foregår det ved afkrydsning i en Ja/Nej boks.)
- **Kolonne I: Hvis tillægstakst, hvad er taksten den skal kombineres med.** (Hvis der er svaret "Ja" i kolonne H, så skal den takst, som tillægget knytter sig til, angives.)
- **Kolonne J: Hvis ydelsen findes i 2023 Tilbudsnavn2023 + Ydelsesnavn2023.** Det er nødvendigt at vide, hvilke ydelser fra 2023, der matcher ydelserne i 2024. De to ydelser matcher hinanden, hvis der er tale om en videreførelse med samme indhold. Det spiller ingen rolle, om normering / antal ydelser er ændret. Da der kan være lavet om på organisationen ved sammenlægning / opsplitting af tilbud mv., er det nødvendigt at kende såvel 2023-tilbuddet som 2023-ydelsen. I indberetningssystemet vælges 2023-tilbud + 2023-ydelse fra en liste på skærmen. Angivelsen i regnearket vil derfor kun have vejledende betydning for indtastningen.)
- **Kolonne K: Hvis ydelsen findes i 2023: Takst i 2023.** (For at kunne lave

takstsammenligninger er det nødvendigt at kende taksten for den matchende ydelse i 2023, hvis en sådan findes. De to ydelser matcher hinanden, hvis der er tale om en videreførelse med samme indhold. Det spiller ingen rolle, omnormering / antal ydelser er ændret.)

- **Kolonne L:** Fordelingsnøgle for fællesudgifter, som altid skal summe til 100 %.
- **Kolonne M: Øvrigt** – anvendelse til indberetning af skyldige feriepenge (regionen)
- **Kolonne N:** Ny takst for 2024, som hentes automatisk.
- **Kolonne O:** Procentvis forskel mellem 2023 og 2024. Beregnes automatisk.
- **Kolonne P:** Efterregulering hentes automatisk fra indtastningen og bruges alene til forklaring af eventuelt forskelle mellem 2023 og 2024 taksten.

Tabellen "Fællesudgifter – udgifter til fordeling på tværs af tilbuddets afdelinger"

I **omkostningstabellerne** skal følgende oplysninger indtastes:

Lønudgifter – Ledelse, borgerrelateret, vikarer samt administrativt og teknisk personale

Her placeres alle lønomkostninger til ledelse, fagligt, administrativt og teknisk personale i samt vikarudgifter. Her indregnes også udgifter til barsel og tjenestemandspension.

Hensættelse til tjenestemandspension i 2024

Omkostningerne til ikke forsikrede tjenestemandspensioner i 2024 fastsættes til 20,3 % af den pensionsgivende løn til den enkelte tjenestemand.

Forsikringspræmien til forsikrede tjenestemænd skal lægges til manuelt. Der skal korrigeres for de beløb, som allerede er indregnet med delingsaftalerne ved kommunalreformen.

Pensionsforpligtigelsen skal aktuarmæssigt opgøres mindst hvert 5. år. Hensættelserne på balancen skal herefter op- eller nedskrives, så den bogførte værdi svarer til den aktuarmæssige værdi. Op- og nedskrivningerne modposteres på balancen og føres derfor ikke tilbage til taksten.

Øvrige aktivitetsomkostninger:

Her placeres fx udgifter til:

- Tøj og lommepenge,
- Aktivitet, husholdning og transport
- Ekstern behandling/rådgivning af borgere.
- Beskæftigelse og værksteder

Indtægter som følge af salg af produkter og ydelser skal normalt modregnes i omkostningerne. Hovedprincippet er, at det i beregningen skal sikres, at udgifter kun finansieres én gang, enten via takstindtægter eller andre indtægter.

Se nedenstående afsnit omkring beboerbetalning.

Øvrige administration – drift

Omkostninger til kontorhold, IT osv. medregnes ligeledes under "Administration". Til-

buddets andel af omkostninger til centrale IT-systemer, software m.v. skal IKKE med her, da det dækkes af den fælles overhead på maksimalt 4,4 %.

Se i øvrigt nedenstående afsnit om fordeling af centrale udgifter.

Andel af central administration /overhead

Her medregnes omkostningerne til direkte og indirekte overhead. Denne post skal dække løn til administrativt personale i Regionshuset og på rådhus, kommunalpolitikere og regionspolitikere samt kontorfaciliteter og kurser osv. til denne personalegruppe. Denne post indregnes jf. Styringsdelen af Rammeaftale 2023-2024 med et maksimalt overheadtillæg på 4,4 %.

Overhead beregnes ud fra samlede omkostningsgrundlag:

- Lønudgifter – fagligt og teknisk personale,
- Administration – løn
- Administration - drift
- Indtægter – beboerbetalning, salg af ydelser
- Øvrige driftsudgifter
- Ejendomsudgifter – fast ejendom
- Husleje – kun ved lejemål
- Puljer
- Forrentning af kapitalapparat
- Afskrivning af kapitalapparat
- Opsparet tjenestemandspension

Andel af tilsyn

De faktiske omkostninger til tilsyn indregnes.

Kompetenceudvikling – uddannelse af personale, opkvalificering af til- bud mv.

Her er tale om to principielt forskellige slags omkostninger.

For det første driftsomkostninger til kurser, efteruddannelse og kompetenceudvikling mv. samt udvikling af faglige profiler for personale ansat på tilbuddene.

For det andet udviklingsomkostninger ud over almindelige kurser mv., fx midler til at frikøbe arbejdskraft på tilbuddet til gennemførelse af udviklingsprojekter. I henhold til rammeaftalen udgør den særlige udvikling 0,5 % af tilbuddets samlede omkostninger.

Ejendomsomkostninger

Det er ikke muligt at gennemføre helt ensartede principper for dette område. Det er imidlertid afgørende, at den enkelte udbyder sikrer, at der ikke sker dobbeltindregning af udgifterne.

Her placeres omkostninger til normalt vedligehold samt omkostninger til opvarmning, el, ejendomsskat, vand og forsikringer, der ikke betales af beboerne.

Derudover skal alle udgifter til bygningsvedligeholdelse over en årrække indregnes i taksterne. Dette kalkuleres efter driftsherrens regler. I tilfælde af huslejetab i almene boliger indgår dette på lige fod med andre udgifter i tilbuddets regnskab.

Udgifter til forsikring, ejendomsskat, el, vand, varme, renovation mv. medtages her.

Husleje - kun ved eksterne lejemål

Såfremt tilbuddet er beliggende i lejede faciliteter, indskrives i dette felt huslejudgifter inkl. forbrugsudgifter i relation til lejemålet.

Centralisering af driftsudgifter:

Udgifter, som bogføres centralt, men som vedrører driften, kan håndteres på flere måder:

1. Der kan laves en abonnementsordning, hvor der betales et abonnement for levering ydelserne. Ved en abonnementsordning skal det sikres, at den inden for kortere årrække hverken giver over- eller underskud. Endvidere skal sikres sammenhæng mellem udgifterne til abonnement og de faktiske leverede ydelser.
2. Der oprettes en centralt kontoplan som muliggør, at udgifterne kan bogføres ud på enkelte tilbud. Der er således tale om at lave en central kontoplan, der matcher kontoplanen for institutionsniveauet med de arter, der er relevant for områder, der er centraliseret. De udgifter, der bogføres ud på det enkelte sted, skal enten direkte kunne henføres til stedet eller henføres til en fordelingsnøgle, som sikrer sammenhæng mellem de bogførte udgifter og de faktisk leverede ydelser. Udgifter der kan håndteres på ovennævnte måder, at er nok især udgifter til forbrugsafgifter, IT, telefoni og vedligeholdelse mv.

I forhold til centralisering af administration kan en tredje metode anvendes:

3. Udgifterne til den administration, som er direkte relateret til driften, konteres på konto 5. Denne administration fastlægges som udgangspunkt, som de opgaver, der tidligere har været placeret på tilbuddet. Udgifterne til løsning af disse opgaver har således tidligere været en del af tilbuddenes driftsomkostninger og derfor ikke har været en del af overhead. Udgifterne kan til brug for takstberegningen, fordeles ud på tilbud i forhold til en fordelingsnøgle, som sikrer sammenhæng mellem ydelserne og de omkostninger, der indregnes i taksterne på de enkelte steder. Fordelingen kan f.eks. ske på baggrund af pladsantal, budgetstørrelse, tidsregistrering eller lignende

Indtægtsdækket virksomhed

Indtægtsdækket virksomhed, som fx. ydelser, der leveres til enkeltmandsprojekter, VISO, konsulentydelse og projekter mv., skal ikke indgå i takstberegningsgrundlaget da ydelserne ikke skal finansieres via taksterne. Der bør i betalingen for ydelser indregnes andel af udgifter ledelse, administration, bygninger mv.

Finansiering af befordring til og fra dagtilbud og specialundervisningstilbud

Taksten skal som udgangspunkt indeholde alle delydelser i "tilbudspakken", dog undtaget befordring, jf. BEK 483 af 19. maj 2011. Disse udgifter skal afholdes af den enkelte betalingskommune. Det er op til den enkelte udbyder og handlekommunerne at aftale kørselsordninger, herunder om udbyder etablerer fælles kørselsordninger samt hvordan den enkelte kørselsordning konkret beregnes, hvordan aftalen kan opsiges m.v. Det afgørende er, at befordringsudgiften afholdes særskilt for hver enkelt borger, samt at handlekommunerne for hver enkelt borger tager stilling til, om man ønsker at indgå i kørselsordninger eller selv ønsker at varetage kørslen. Reglen gælder for såvel tilbud efter Serviceloven (SEL) som for specialundervisningstilbud.

Hvis driftsherren selv varetager hele det administrative arbejde i forbindelse med en kørselsordning, kan der beregnes overhead op til den maksimale generelle overheadprocent. Hvis leverandøren af kørselsordningen helt eller delvist administrerer kørselsordningen, skal overheaden reduceres tilsvarende. Det er en forudsætning, at udgiften til administration af kørsel kun afholdes én gang og maksimalt med den generelle overheadprocent.

Driftsherren fremsender en afregning for kørslen sammen med den øvrige afregning.

Objektiv finansiering af særlige tilbud

Der er objektiv finansiering af enkelte lands- og landsdelsdækkende tilbud i Syddanmark. Det drejer sig om den sikrede institution Egely i Middelfart samt specialskolen, Center for Høretab. Der henvises til Bekendtgørelse om rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v. af den 3. september 2020 samt bekendtgørelse nr. 1438 af 16. december 2017 om voksenansvar over for anbragte børn og unge.

Beboerbetaling under ophold på tilbud efter SEL §§ 107 og 108 og underophold på tilbud efter Almenboliglovens (ABL) § 105.

Beboerbetaling efter SEL må ikke indgå i taksterne på tilbud efter §§ 107 og 108. Disse skal opkræves særskilt hos beboerne. Det drejer sig om egenbetaling for boligen, el, varme og madserviceordningen (§83,1 nr.3). De valgfrie ydelser er ikke omfattet af dette.

Det er handlekommunen, som fastsætter borgerens egenbetaling iht. til SEL § 163 uanset driftsherre (Private, kommunale og regionale tilbud). Det betyder, at handlekommunen skal fastsætte huslejens størrelse, betalingen for el og varme, samt om borgeren får kost jf. 83,1 nr. 3 og i givet fald, beløbets størrelse for dette. Det er endvidere handlekommunen, der fastsætter borgeren rådighedsbeløb.

Hvad angår kost er det handlekommunen, der fastsætter egenbetalingen for tilbud efter ABL § 105.

Der er i Syddanmark valgt en model, hvor det er handlekommunen der opkræver egenbetalingen. Håndtering af borgernes egenbetaling kræver et godt samarbejde omkring information mellem leverandør og handlekommune. Det er vigtigt, at leverandøren i god tid informerer handlekommune med oplysninger til huslejberegning, el og varme, samt kost.

Oplysningerne vedr. el og varme skal svare til tilbuddets budget for el og varme, således opkrævningen kan svare til det budgetterede. Beboernes andel af mer- og mindreforbrug afregnes med handlekommunen ved regnskabsafslutningen. Handlekommune skal foretage regulering for de enkelte borgere på baggrund af det faktiske opkrævede.

I forhold til kost er det tilbuddet, der regulerer borgerens betaling i forbindelse med fravær som følge af sygehusindlæggelser, ferie mv. Det er tilbuddets regler for tilbagebetaling, der er gældende. Dog skal tilbuddet efterregulere madservice § 83.1.3 ud fra prisen for madservice fastsat af handlekommunen.

Det er tilbuddet, der foretager og betaler årsreguleringen med borgeren, når kostordningen er efter § 83 og § 85, mens der normalt ikke foretages en årsregulering for madservice § 83.1.3.

Det er i betalingskommunen, der kommer til at dække eventuel manglende betaling fra borgeren.

Ifølge bekendtgørelse om betaling for botilbud m.v. efter SEL kapitel 20 samt om flyttestyret i forbindelse med botilbud efter § 108 af den 12. december 2006 er det kommunalbestyrelsen, der beslutter hvilke betalingsregler, der gælder for beboernes huslejbetaling ved ophør af leje. For Region Syddanmarks tilbud anvendes samme regler vedrørende ophør af beboernes huslejbetaling for tilbud drevet efter SEL som anført i ovenstående afsnit om afregnings- og betalingsregler.

Arbejdsgangen ved fastsættelse og opkrævning er følgende:

Alle kommuner indarbejder i budgetterne retningslinjer for borgernes egenbetaling for boligen og madserviceordning. Betalingen skal afspejle serviceniveauet i den enkelte kommune og skal samtidigt beskrive, hvorledes borgerens betalingsformåen jf. SEL kan påvirke den egenbetaling, der skal opkræves hos borgeren. Det indebærer, at kommunerne skal tage hensyn til borgernes indtægtsgrundlag. F.eks. i form af et minimumsrådighedsbeløb.

1. Tilbuddet beregner bruttotaksten for tilbuddet, der opgives til Tilbudsportalen (beregningen foretages i praksis ofte centralt). Tilbuddet fastsætter samtidig pris for de valgfrie serviceydelser.
2. Tilbuddet sender oplysninger som er nødvendige for beregningen af opholdsbetalingen f.eks. driftsomkostninger til ejendomme, kvadratmeter fordeling o.l. til handlekommunen. Tilbuddet sender priserne for de valgfrieserviceydelser til handlekommunen (Oplysningsskemaet)
3. Handlekommunen laver beregning af husleje mv. samt træffer afgørelse om borgens egenbetaling for boligen og madservice med udgangspunkt i oplysningerne fra tilbuddet, handlekommunens serviceniveau og niveau for rådighedsbeløbet størrelse.
4. Handlekommunen foretager den månedlige opkrævning af borgeren for boligen, el og varme og madserviceordning SEL §83.1.3.
5. Tilbuddet sender den månedlige opkrævning af bruttotaksten til betalingskommunen.
6. Tilbuddet sender månedlige opkrævninger af valgfrie serviceydelser til borgerne evt. i form af aconto betalinger.
7. Hvis borgeren ønsker at klage over afgørelsen om egenbetalingen, herunder fastsættelse af rådighedsbeløbet skal klagen sendes til handlekommunen.

Oplysningsskema til fastsættelse af borgernes egenbetaling for husleje, el/varme og madservice efter SEL § 83, stk.1 nr. 3 og beregning af borgerens minimumsrådighedsbeløb.

Der skal, for alle tilbud under Rammeaftalen, udarbejdes et oplysningsskema med henblik på at lette arbejdet med at udveksle oplysninger mellem tilbud og handlekommunen.

Handlekommunen skal bruge oplysningerne til at fastsætte borgernes egenbetaling for husleje, el/varme og madservice efter SEL § 83, stk.1 nr. 3 og beregne borgerens minimumsrådighedsbeløb.

I forhold til borgere, der bor i tilbud efter ABL § 105, skal tilbuddet kun oplyse om udgifter til madservice efter SEL § 83, stk.1 nr. 3 – medmindre handlekommunen også ønsker flere oplysninger til fx beregning af minimumsrådighedsbeløb, hvis en sådan ordning, i en given kommune, måtte gælde for borgere i § 105 tilbud. Dette aftales individuelt mellem handlekommune og tilbud.

Der udfyldes et oplysningsskema for hver borger, da der i et tilbud kan være forskel på, hvad borgerne individuelt skal opkræves.

Handlekommunerne opfordres til selv at kontakte tilbuddet for at få de fornødne oplysninger. Der er udarbejdet et oplysningsskema, og det anbefales, at tilbuddet anvender dette oplysningsskema for at skabe ensartethed i oplysninger og praksis ved formidling af disse oplysninger. Oplysningerne ift. 2024 kan forespørges hos driftsherrerne fra den 1. oktober 2023. Data leveres til handlekommunerne senest den 1. november 2023. Tilsvarende kan oplysningerne ift. 2024 forespørges hos driftsherrerne fra den 1. oktober 2023. Data leveres til handlekommunerne senest den 1. november 2023.

Delegationsaftaler:

Beregningen og opkrævningen af egenbetalingen følger handlekommuneforpligtelsen, så hvis den er delegeret, så følger den meddelegationen.

En kommune kan iht. retssikkerhedslovens § 9, stk. 9, aftale med opholdskommunen (bopæl), at denne varetager hele eller dele af opgaveudøvelse efter SEL. Opholdskommunen bliver med en sådan aftale handlekommunefor borgere.

Retssikkerhedslovens § 9, stk. 6, giver en handlekommune mulighed for at indgå aftale med en tidligere opholdskommune om, at den tidligere opholdskommune har handleforpligtelsen for borgeren – en sådan aftale kræver borgerens samtykke. I disse tilfælde er det hele handleforpligtelsen, der flyttes.

Det bemærkes, at en eventuel aftale om, at tilbuddet står for opkrævning af borgerens egenbetaling, ikke er at betragte som en delegationsaftale.

Beboerbetaling på tilbud efter SEL §§ 109 og 110

Beboerbetaling på tilbud efter SEL paragraf 109 og 110 reguleres efter bekendtgørelse om egenbetaling for midlertidigt ophold i boformer efter SEL §§ 109 og 110 af den 13. november 2017.

Der er fastsat én national sats for egenbetaling for ophold på kvindekrisecenter (§ 109) og én national sats for ophold på forsorgshjem (§ 110). Indeholdt i egenbetalingen for ophold efter §§ 109 og 110 i lov om social service er betaling for el og varme samt betaling for eventuelt medfølgende børn.

Boformen kan derudover fastsætte betaling for kost og vask. Betalingen fastsættes under hensyn til de ydelser, der modtages, bl.a. sådan at det er muligt at fravælge et eller flere måltider eller vask.

Borgeren betaler særskilt for disse ydelser direkte til boformen. Der kan ikke opkræves betaling for ydelser, som er bevilget individuelt til borgeren, som følge af dennes funktionsnedsættelse.

Fanebladet "Afskrivninger"

I fanebladet "**Afskrivninger**" indtastes aktiver, der skal afskrives. Det sker efter følgende regler:

Afskrivning og forrentning af kapitalapparat

Der er tale om følgende omkostninger:

- I. Afskrivninger:
Omkostninger til afskrivning af bygninger, inventar, busser osv.
- II. Andre kapitalomkostninger:
Forrentning af faste aktiver og andre mellemværender.

Indregningen af afskrivningerne sker konkret ud fra de budgetterede afskrivninger i det omkostningsbaserede budget. Ejendomsværdien for det enkelte tilbud i 2004, lægges til grund for afskrivningen. Dette betyder, at taksten for år 2024 skal indeholde afskrivninger af aktiver, der:

- Fremgår af delingsaftalen
- Er anskaffet siden opførelsestidspunktet i delingsaftalen
- Forventes anskaffet inden udgangen af år 2024.

For bygninger opført før 1. januar 1999 lægges ejendomsværdien for 2004 til grund for afskrivningen. For bygninger opført eller erhvervet efter 1. januar 1999 tages udgangspunkt i købsprisen. Derudover foretages regulering i tilfælde af nyinvesteringer. Et aktivs aktuelle værdi beregnes ved at trække den aktuelle værdi af afskrivningerne fra den oprindelig aktiverede værdi.

Konkret anvendes følgende kriterier:

- I. Renten til beregning af forrentning i 2024 fastlægges af den enkelte udbyder, men kan dog maksimalt være renten på et 20-årig fastforrentet in konvertibelt lån i Kommune Kredit pr. 1. april 2023. Renten på dette lån er 3,33 % p.a.
- II. Beregningsgrundlag for forrentningen er aktivets eller andre mellemværenders værdi i budgetåret, hvilket for 2024, vil sige værdien pr. 1.1.2024. Hertil kan endvidere tillægges værdien af nyanskaffelser i budgetåret, hvor forrentningen så beregnes fra ibrugtagningstidspunktet. Hvis dette ikke gøres, indgår nyanskaffelser i beregningsgrundlaget for forrentningen i de efterfølgende år.
- III. Bygninger afskrives over 30 år. For bygninger ibrugtaget før 1/1 2004, starter afskrivningsperioden den 1/1 2004. For bygninger ibrugtaget efter 1/1 2004 starter afskrivningsperioden fra ibrugtagningstidspunktet.
- IV. Grunde skal ikke afskrives, men skal forrentes med samme rente som ovenfor.
- V. Andre aktiver med en anskaffelsessum over 100.000 kr., og en levetid på mere end et år afskrives efter driftsherres regler på området og forrentes med samme rente som ovenfor. Ønskes afskrivning påbegyndt i en bestemt måned, skrives månedens nummer i feltet O6 for "Andre afskrivninger 1". Påbegyndes afskrivningen ved årets begyndelse skrives 1 for januar. Det skal sikres, at udgifter kun finansieres én gang således, at anskaffelser ikke både kan indregnes i driftsregnskabet og samtidig indregnes med forrentning og afskrivning i taksten.
- VI. Byggeprojekter aktiveres efter driftsherres regler på området
- VII. For almennyttige boliger skal servicearealernes afskrivning og forrentning indgå i taksten. Afskrivning og forrentning af boligdelen finansieres via huslejebetalingen og skal derfor ikke indgå i taksten.

Fanebladet "Efterregulering" Reguleringer i forhold til tidligere år

Over- og underskud opgøres på baggrund af det omkostningsbaserede budget, der ligger til grund for takstberegningen, sammenholdt med årets regnskab for levering af ydelser eller drift af tilbuddet (eksklusive reguleringer).

Håndtering af eventuelt overskud

Den del af et eventuelt overskud, der overstiger 5 pct., skal for kommunale og regionale driftsherrer indregnes i taksten i form af en reduktion af taksten senest 2 år efter det år, overskuddet vedrører.⁴

Overskud på op til 5 pct. kan hensættes til senere brug inden for samme

---

⁴ Der er udarbejdet et vejledende fortolkningsbidrag vedrørende regulering af takster "Efterregulering af over- eller underskud i taksterne, se bilag 14 i Rameaftalen 2021 - 2022. I notatet er givet en række konkrete eksempler på håndtering af sådanne tilfælde, ligesom der er beskrevet principper for regnskabsaflæggelse.

ledelsesområde/ center.

- Hensatte overskud skal anvendes inden for 5 år efter det år, overskuddet vedrører. Eventuelle uforbrugte hensatte midler efter 5 år indregnes i taksten.
- Hensatte overskud kan anvendes til at dække underskud, effektivisere, kvalitetsudvikle eller lignende på rammeaftaletilbud inden for samme ledelsesområde/ center.⁵

Håndtering af eventuelt underskud

Underskud på op til 5 pct. kan for kommunale og regionale driftsherrer ikke indregnes i taksten, men skal f.eks. dækkes ved effektivisering eller af tidligere overskud inden for samme ledelsesområde/ center.⁶

Den del af et eventuelt underskud, der overstiger 5 pct., skal for kommunale og regionale driftsherrer indregnes i taksten i form af et tillæg senest 2 år efter det år, underskuddet vedrører. I tilfælde af huslejetab i almene boliger indgår dette på lige fod med andre udgifter itilbuddets regnskab.

Hvis en person er indskrevet i et midlertidigt botilbud og bevarer sin egen bolig under opholdet, skal huslejebetaling, herunder lys og varme, betales af betalingskommunen, jf. bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006.

Håndtering af underskud ved lukning af tilbud

Der henvises til Rammeaftalen 2023-2024

Beregning af efterregulering

Beregningen af efterreguleringen følger den model, der er beskrevet i "Model for indregning af overskud- eller underskud i taksterne". Modellen trækker i det omfang det er muligt tal over fra takstberegningen. Den første tabel i regnearket svarer til tabel 1 i notatet:

Tilbuddet navn		
Indhold	kroner	Bemærkninger
A1: Samlet faktisk provenu		
A2:Faktisk afregningsgrundlag A3: Mindreforbrug/merforbrug, som er overført til driftsbudgettet fra 2023		Mindreforbrug = minus merforbrug = plus
A4=A2+A3: Det faktiske korrigerede regnskab		
A5: Samlet regulering A6: Overførsel til næste budgetår: 2025		Mindreforbrug = plus merforbrug = minus
B: 5 % af de samlede budgetterede omkostninger		5%'s grænsen
A7: Skal indregnes i taksten i 2026		Minus = taksten opskrives plus = taksten nedskrives

I denne tabel hentes alle tallene fra øvrige tabeller bort set fra "**mindre- merforbrug overført fra tidligere år**" **A3** – felt B7, som skal indføres her.

Det samlede provenu A1 beregnes i den næste tabel og der skal indtastet såvel

⁵ Ledelsesområde defineres som niveauet over tilbud/ enhed.

⁶ Ledelsesområde defineres som niveauet over tilbud/ enhed.

afregningsdage (B20-29) som takster (C20-29). Det er vigtigt, at taksten ikke hentes fra de øvrige faneblade, da ændringer i disse, vil påvirke taksten og give en forkert beregning af provenu

De samlede afregningsdage er alle dage, som der er afregnet for. Dette er inklusive afregning ved ophør af løbende måned plus en måned ved botilbud og løbende måned ved dagtilbud. Såfremt der afregnes efter disse regler ved ophør, gælder det både foregne og andre kommuners borgere.

A2 - det faktiske afregningsgrundlag opgøres i den næste tabel, hvor der ikkeskal indtastes tal, da de hentes andre steder:

- Driftsudgifterne hentes fra nedenstående tabel, hvor de skal indtastes i B44. Der kan korrigeres for andre driftsudgifter, som bogføres andre steder. Dette kan gøres i B45 og B47. Anskaffelser, der aktiveres skal trækkes ud, skal indberettes i B46.
- Reguleringer fra tidligere år hentes i fanen " Beregningskema tilbud med afd.", så hvis der er rettelse, skal det ske i denne fane.
- Udvikling og overhead beregnes på baggrund af de faktiske regnskabstal.
- Forrentning og afskrivning hentes fra fanen "Afskrivninger", så hvis der er rettelse, skal det ske i denne fane.
- Tjenestemandspensioner hentes fra fanen " Beregningskema tilbud med afd.", så hvis der er rettelse, skal det ske i denne fane.

Overførsel til næste år - A6 - beregnes i den sidste tabel på fanen. Her indtastes budget og regnskab, samt hvad der faktisk overføres til tilbuddet i det næste budget-år.

Bilag 1: Målgrupper/områder

Målgrupper/områder (YSEnum, Y3)

Ikke oplyst

Socialt truede (adfærdsvanskelige) børn og unge

Handicappede børn og unge

Udviklingshæmmede

Personer med udviklingsforstyrrelser (Autismespektret/ADHD/DAMP)

Voksne fysisk handicappede

Senhjerneskedede

Sindslidende

Hjemløse og personer med sociale problemer

Voldsramte kvinder

Personer med misbrug

Hjælpeområdene

Andet på det sociale område

Specialpædagogisk bistand til børn, som endnu ikke har påbegyndt skolegangen, på lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner samt øvrige regionsdrevne specialundervisningstilbud

Specialundervisning af børn og unge under 18 år på lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner samt øvrige regionsdrevne specialundervisningstilbud

Voksne med fysiske eller psykiske handicap, der modtager undervisning på lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner i henhold til Lov om specialundervisning for voksne § 1, stk. 2

Personer med fysiske eller psykiske handicap, som har tale-, høre- eller synsvanskeligheder, der modtager undervisning i henhold til Lov om specialundervisning for voksne § 1, stk. 3

Personer med fysiske eller psykiske handicap, som har tale-, høre- eller synsvanskeligheder, der modtager undervisning i henhold til Lov om specialundervisning for voksne § 1, stk. 3

Børn og unge med behov for ophold på døgninstitutioner og hos plejefamilier

Børn med behov for ophold på sikrede institutioner

Bilag 2: Lovgrundlag

Lovtekst (Y4Enum, Y4)
SEL §32 - Særligt dagtilbud for børn
SEL §36 - Særlige klubtilbud for børn og unge
SEL §67 stk.1 - <u>Regionsdrevne</u> døgninstitutioner for børn med sociale- eller adfærdsmæssige problemer
SEL §67 stk.2 - Døgninstitutioner for handicappede børn
SEL §67 stk.3 - Sikrede pladser for børn og unge
SEL §107 - Botilbud til midlertidigt ophold
SEL §108 - Botilbud til længerevarende ophold
LAB §115 - Almene boliger til handicappede (inkl. Støtte efter SEL §§ 83 - 85)
SEL §85 - Personlig hjælp, omsorg, pleje m.v. i eget hjem (hjemmestøtte)
SEL §109 - Kvindekrisecentre
SEL §110 - Midlertidig ophold til personer med sociale problemer (forsorgstilbud)
SEL §103 - Beskyttet beskæftigelse
SEL §104 - Aktivitets- og samværstilbud
SEL §101 - Stofmisbrugsbehandling
Folkeskoleloven §20, stk. 2 - <u>Regionsdrevet</u> specialundervisning af børn og unge under 18 år
Folkeskoleloven §20, stk. 3, 2. punktum - Specialpædagogisk bistand på lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner til børn, som endnu ikke har påbegyndt skolegangen
Folkeskoleloven §20, stk. 3, 1. punktum - Specialundervisning af børn og unge under 18 år på lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner
Lov om specialundervisning for voksne §1, stk. 2 - Specialundervisning af voksne med fysiske eller psykiske handicap på lands- og landsdelsdækkende undervisningsinstitutioner
Lov om specialundervisning for voksne §1, stk. 3 - Specialundervisning af personer med fysiske eller psykiske handicap, som har tale-, høre- eller synsvanskeligheder
SEL § 66, 5 - Anbringelse for børn og unge - Opholdssteder for børn og unge
SEL § 66, 6 - Anbringelse for børn og unge- Døgninstitutioner jf. § 67
Hjælpecenteraler, jf. § 5 stk. 2., i lov om social service Almene ældreboliger efter § 105, stk. 2, i lov om almene boliger
Plejeboliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap
Køb af specialrådgivningsydelser i tilknytning til de konkrete tilbud, der er omfattet af Styringsaftalen, jf. § 11, stk. 1.
Andet